

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра **сучасної та бальної хореографії**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної програми
доц. Олена ШАБАЛІНА

“ _____ ” _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА

“ _____ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 024 Хореографія
Освітня програма **Сучасна хореографія**
Обов'язкова компонента
Мова викладання – українська

Харків, 2020

Силабус навчальної дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 024 Хореографія освітньої програми Сучасна хореографія – Х. ХДАК, 2020 – 48 с.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
(протокол №1 від 26.08.2020 р.)

Силабус затверджено
на засіданні групи забезпечення спеціальності 024 Хореографія
(протокол №1 від 27.08.2020 р.)

Силабус склала:
старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії,
кандидат мистецтвознавства – Наталія СЕМЕНОВА

Голова групи забезпечення
декан ФХМ, професор

Борис КОЛНОГУЗЕНКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 37	галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин 1110	спеціальність 024 Хореографія освітня програма Сучасна хореографія	Рік підготовки:	
		1-4-й	1-4-й
		Семестр	
		1-8-й	1-8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 1-6 сем. – 3 год.; 7 сем. – 2 год.; 8 сем. – 3 год.	Ступінь бакалавр	Лекції	
		34 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		336 год.	168 год.
		Індивідуальні заняття	
		--	--
		Самостійна робота	
		740 год.	924 год.
		Вид контролю	
		іспит	
1,3,5,7 сем.	1,3,5,7 сем.		
залік			
2,4,6,8 сем.	2,4,6,8 сем.		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 380 / 760

для заочної форми навчання — 186 / 924

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

«Класичний танець та методика його викладання» — обов'язкова дисципліна, яка є найважливішою частиною професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона закладає фундамент виконавської майстерності, формує гармонійно-розвинутий рухомий апарат, що здатен опанувати різноманітні технічні прийоми, переходи, складні технічні рухи будь якого виду, напряму, стилю хореографії і сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду. Класичний танець виховує форму, що надає можливості наповнювати танець внутрішнім змістом.

Мета навчальної дисципліни – здобуття знань, вмінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу хореографічної освіти і грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога.

Компетентності:

- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
- Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- Здатність використовувати широкий спектр між дисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва та ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
- Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні

методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
- Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

Програмні результати навчання:

- Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
- Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
- Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
- Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
- Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

Передумови для вивчення:

- Мати специфічні творчі здібності та професійні фізичні данні, виявити відповідну фахову придатність.
- Володіти професійними навичками виконання базових рухів класичного, мати нахил до створення.
- Виявляти обізнаність з термінології і літератури за фахом, а також володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Критерії оцінювання:

- Виявляти достатні знання теоретичного та практичного матеріалу з класичного танцю.
- Вдосконалювати професійні фізичні данні.
- Можна допускати певні неточності в методиці виконання рухів, але вміти їх проаналізувати та намітити шляхи подолання.
- Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні рухів класичного танцю.
- Вміти створювати окремі комбінації, певні екзерсиси та уроки класичного танцю.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Тематичний план навчальної дисципліни

1 КУРС 1 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 1.

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ВИД ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.

Визначення та загальна характеристика класичного танцю як виду хореографічного мистецтва. Мета та завдання курсу “Класичний танець та методика його викладання”. Предмет вивчення. Сфера застосування та специфіка викладання. Місце предмета в комплексі фахових дисциплін.

Тема 2. Формування та розвиток системи класичного танцю.

Історія виникнення класичного танцю і його виразні засоби. Розвиток класичного танцю у Франції та Італії (видатні педагоги та їх досягнення). Створення російської школи класичного танцю та її відмінні риси. Розвиток та збагачення теорії та методики викладання класичного танцю.

Тема 3. Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.

Виворотність, постава та апломб, PLIE, м'якість та гнучкість ніг і тіла, танцювальний крок, стрибок та музичність.

РОЗДІЛ 2.

ПІДГОТОВКА ДО ОПАНУВАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 4. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до класичного екзерсису.

Завдання партерної гімнастики. Основні рухи та комплекси вправ на розвиток фізичних можливостей. Підготовка тіла до класичного екзерсису: вивчення та виконання основних тренувальних рухів лежачі на підлозі.

Тема 5. Постановка корпусу, голови, рук і ніг.

Правильна постановка корпусу. Характерні положення голови та її рухи. Позиції ніг – I, II, V. Позиції рук – I, II, III; підготовче положення. Нахили корпусу вбік та назад. I та III форми PORT DE BRAS. Положення SUR LE COU-DE-PIED основне та умовне.

РОЗДІЛ 3.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 6. Термінологія. Основні поняття класичного танцю.

Історія виникнення термінів класичного танцю та їх значення. Основні групи рухів та їх назви. Складові групи основних понять.

Тема 7. Правила виконання основних тренувальних рухів.

Загальні рекомендації до вивчення рухів. Схема характеристики руху – опис методики його виконання.

Опис правил виконання основних тренувальних рухів (за порядком вивчення):

1. PLIE;
2. BATTEMENT TENDU;

3. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
4. RELEVE;
5. BATTEMENT TENDU JETE;
6. BATTEMENT RELEVE LENT;
7. GRAND BATTEMENT JETE
8. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
9. BATTEMENT FRAPPE;
10. BATTEMENT FONDU;
11. BATTEMENT DEVELOPPE;
12. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа).

Тема 8-10. Вивчення та виконання рухів обличчям до палки. Вивчення та виконання рухів боком до палки. Вивчення та виконання рухів на середині зали.

Всі рухи вивчаються спочатку обличчям до палки, тримаючись двома руками, потім по мірі засвоювання виконуються боком до палки, тримаючись однією рукою, та поступово переносяться на середину і виконуються без підтримки.

Вивчення та опанування всіх рухів здійснюється однаково як з правої, так і з лівої ноги у всі напрямки. Рухи групи BATTEMENTS спочатку вивчаються вбік, потім вперед і назад. Рухи групи RONDS вивчаються та виконуються у напрямках EN DEHORS та EN DEDANS.

Рухи з групи основних понять:

1. PLIE:
 - DEMI-PLIE в I, II, V позиціях;
 - GRAND PLIE в I, II, V позиціях;
 - DEMI PLIE на одній нозі, інша на SUR LE COU-DE-PIED;
 - PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. RELEVE:
 - RELEVE на півпальці в I, II, V позиціях
 - RELEVE на півпальці з ногою на SUR LE COU-DE-PIED.
3. PORT DE BRAS I та III форми.

Рухи з групи BATTEMENTS:

1. BATTEMENT TENDU:
 - SIMPLE з I та V позицій у всі напрямки;
 - з DEMI-PLIE у I та V позиціях у всі напрямки;
 - PASSE PAR TERRE.
2. BATTEMENT TENDU JETE:
 - з I та V позицій у всі напрямки;
 - з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
 - POINTE (PIQUE) у всіх напрямках;
3. BATTEMENT RELEVE LENT:
 - на 45° та 90° з I та V позицій у всі напрямки.
4. GRAND BATTEMENT JETE:
 - з I та V позицій у всі напрямки.
5. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED:

- на всій стопі без акценту.

6. **BATTEMENT FRAPPE:**

- у всіх напрямках носком в підлогу та на 30°.

7. **BATTEMENT FONDU:**

- у всіх напрямках носком в підлогу та на 45°.

8. **BATTEMENT DEVELOPPE:**

- у всіх напрямках на 90° та вище;

Рухи з групи RONDS

1. **RONDE DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS:**

- DEMI ROND DE JAMBE PAR TERRE;

- ROND DE JAMBE PAR TERRE;

- PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;

2. **RONDE DE JAMBE EN L'AIR:**

- підготовча вправа до ROND DE JAMBE EN L'AIR;

3. **DEMI-ROND.**

Тема 11. Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).

Різновиди стрибків, їх класифікація. Загальні рекомендації до вивчення стрибків з двох ніг на дві. Опис та специфіка виконання стрибків (за порядком вивчення):

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;

2. CHANGEMENT DE PIED;

3. PAS ECHAPPE в II позицію;

4. PAS GLISSADE вбік;

5. PAS ASSAMBLE вбік;

6. SISSONNE FERMEЕ вбік.

РОЗДІЛ 4.

ЕКЗЕРСИС КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Тема 12-13. Вивчення та виконання комбінацій біля палки та на середині зали.

На першому етапі опанування рухів метою є закладання основ професійного володіння класичним танцем: засвоєння методики виконання та шліфування кожного руху. Основними завданнями є постановка корпусу, ніг, рук та голови; розвиток фізичних можливостей; вивчення основних тренувальних рухів; оволодіння першими навичками координації.

Послідовність комбінацій екзерсисів біля палки та на середині зали однакова:

1. PLIE та RELEVE;

2. BATTEMENT TENDU;

3. BATTEMENT TENDU JETE;

4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;

5. BATTEMENT FONDU;

6. BATTEMENT FRAPPE;

7. ROND DE JAMBE EN L'AIR (підготовча вправа);

8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;

9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінації екзерсисів містять основні тренувальні рухи, які виконуються в самих повільних темпах у всіх напрямках від 2 до 4 разів. Одночасна робота рук та ніг не вводиться. Комбінація будується таким чином, що насичена робота ніг переважається роботою рук. Увага приділяється правильному виконанню руху.

Тема 14. Вивчення та виконання комбінацій стрибків.

Комбінації стрибків виконують у такому порядку:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ECHAPPE в II позицію;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Зміст комбінацій складається зі стрибків у чистому вигляді, які виконуються кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Спочатку використовується музична розкладка № 1, в якій більша увага приділяється початковому DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Потім застосовується музична розкладка № 2, в якій перше DEMI-PLIE прискорюється до 1/8, а більша увага приділяється фінальному DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4.

Під час вивчення стрибків слід вводити в роботу з ногами і рухи голови. А координацію рухів ніг, голови з рухами рук не слід поспішати застосовувати. Незважаючи на те, що руки сприяють більш високому зльоту під час стрибка, необхідно спочатку відпрацювати чіткі грамотні рухи ніг та голови, утримуючи правильні положення й позиції рук, а потім включати їх до роботи.

1 КУРС 2 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 5.

МЕТОД А.Я. ВАГАНОВОЇ

Тема 15. Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.

Створення системи викладання класичного танцю, її витoki і досягнення. Педагоги А.Я. Ваганової – представники італійської та французької шкіл. Характерні риси російської школи класичного танцю. Педагогічні прийоми ваганівського методу. Видатні учениці А.Я. Ваганової.

Тема 16. Книга А.Я. Ваганової «Основи класичного танцю».

Педагогічний досвід А.Я. Ваганової у книзі “Основи класичного танцю”. Розвиток ваганівського методу в працях її послідовників. Послідовники методу А.Я. Ваганової в Україні.

РОЗДІЛ 6.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 17. Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.

Рухи з групи основних понять:

1. PLIE:
 - DEMI-PLIE у IV позиції;
 - GRAND PLIE у IV позиції.
2. REL EVE:
 - RELEVE на півпальці у IV позиції
3. PORT DE BRAS II форма.

Рухи з групи BATTEMENTS:

1. BATTEMENT TENDU:
 - DOUBLE (нажми у II та IV позиціях);
 - з DEMI-PLIE у II та IV позиціях.
2. BATTEMENT TENDU JETE:
 - BALANSOIR;
 - POUR LE PIED.
3. BATTEMENT FONDU:
 - DOUBLE на всій стопі;
 - з PLIE-RELEVE з ногою на 45°;
 - з DEMI-ROND DE JAMBE на 45°.
4. BATTEMENT FRAPPE:
 - DOUBLE у всіх напрямках носком в підлогу та на 30°.
5. BATTEMENT SOUTENU:
 - носком в підлогу та на 45°
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED:
 - на всій стопі з акцентом.
7. GRAND BATTEMENT JETE:
 - POINTE;
 - через PASSE PAR TERRE вперед чи назад;

Рухи з групи RONDS

1. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS:
 - з DEMI-PLIE у I позиції;
 - на DEMI-PLIE;
 - з PLIE-RELEVE.
2. ROND DE JAMBE EN L' AIR EN DEHORS ET EN DEDANS:
 - ROND DE JAMBE EN L' AIR;
 - PETIT TEMPS RELEVE на всій стопі.
3. ROND на 45°, DEMI-ROND та ROND на 45° на всій стопі.

Тема 18. Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на одну).

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з двох ніг на одну. Опис та специфіка виконання стрибків (за порядком вивчення):

1. SISSONNE SIMPLE;
2. PAS ECHAPPE в II та IV позиціях з закінченням на одну ногу;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

Опис та специфіка виконання стрибка з однієї ноги на іншу: PETIT PAS JETE вбік.

РОЗДІЛ 7.

ОПАНУВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 19-20. Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні EN FACE).

Метою екзерсисів біля палки та на середині зали стає закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу. Основними завданнями є закріплення правильної постанови корпусу, ніг, рук, голови; розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів.

Послідовність виконання комбінацій екзерсисів біля палки та на середині зали залишається як в 1-му семестрі. Темпи виконання прискорюються, початок руху здійснюється із-за такту. Координація ускладнюється одночасною роботою рук та ніг.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів перехід на затакту форму;
2. Використання варіантів основних тренувальних рухів;
3. DEMI-ROND та ROND на підлозі, та на висоті 45°, 90°;
4. Перехід з ноги на ногу за допомогою PAS DEGAGE.

Тема 21. Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.

Порядок виконання комбінації стрибків залишається як і в I семестрі. До них включаються нові варіанти відомих стрибків:

1. TEMPS LEVE по IV, позиції.
2. PAS ECHAPPE:
 - в IV позицію;
 - в II або IV позицію з закінченням на одну ногу.
3. PAS GLISSADE вперед та назад.
4. PAS ASSAMBLE:
 - вперед та назад;
 - DOUBLE.
5. SISSONNE FERMEE вперед та назад.

Крім того виконання початкового DEMI-PLIE переноситься на вступ і стрибок здійснюється із-за такту (музична розкладка № 3). Кількість стрибків збільшується до 6-8 підряд.

Тема 22. Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.

Опанування нових стрибків починається у музичній розкладці № 1 та № 2, а по мірі засвоєння здійснюється перехід на музичну розкладку № 3.

1. SISSONNE SIMPLE з SUR LE COU-DE-PIED спереду та позаду;
2. PAS JETE вбік;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

2 КУРС 3 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 8.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 23. Побудова уроку класичного танцю.

Завдання уроку класичного танцю його частини. Етапи навчання та завдання кожної частини уроку. Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали. Побудова ALLEGRO. Особливість побудови жіночого та чоловічого класів. Співрозмірність частин уроку та його темп.

Тема 24. Створення комбінацій уроку класичного танцю.

Класифікація комбінацій. Загальні правила та особливості побудови різних видів комбінацій. Робота з музичним матеріалом при створенні комбінацій. Список рухів, що можна використовувати при створенні комбінацій в залежності від етапів засвоєння матеріалу. Пояснення методики виконання рухів, що увійшли до комбінації та запобігання характерних помилок.

РОЗДІЛ 9.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 25. Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.

Поняття «поза», «ARABESQUE» в класичному танці. Різновиди поз, ARABESQUES та специфіка їх побудови. Назви поз.

Загальні рекомендації до вивчення зв'язуючи та допоміжних рухів. Опис та специфіка виконання:

1. Півзвороти на двох ногах у V позиції зі зміною ніг.
2. PAS DE BOURRE:
 - SIMPLE зі зміною ніг;
 - SUIVI на півпальцях з просуванням;
 - без зміни ніг носком в підлогу та на 45°;
 - BALLOTTE носком у підлогу та на 45° (факультативно);
 - DESSUS-DESSUS EN FACE (факультативно).
3. PAS DEGAGE по II та IV позиції ніг.
4. PAS TOMBE:
 - на місці, друга нога в положенні SUR LE COU-DE-PIED;
 - з просуванням, робоча нога у положенні носком в підлогу, на SUR LE COU-DE-PIED та на 45°, 90°;
 - на місці з півповоротом, робоча нога в положенні SUR LE COU-DE-PIED.
5. PAS COUPE:
 - на всій стопі;
 - на півпальці.
6. PAS BALANCE EN FACE ET EN TOURNANT.
7. PAS DE BASQUES.
8. PAS COURU.
9. PAS GLISSE.
10. PAS FAILLI.

Тема 26. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).

Загальні рекомендації до виконання раніш вивчених стрибків, що ускладнюються просуванням:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ASSAMBLE;
3. PAS JETE вбік;
4. CHANGEMENT DE PIED вбік.

Опис та специфіка виконання нових стрибків, в яких просування є обов'язковим:

1. SISSONNE TOMBE;
2. PAS CHASSE;
3. PAS DE CHAT;
4. PAS DE BASGUES.

РОЗДІЛ 10.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ Тема 27-28. Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах).

Метою екзерсисів біля палки та на середині зали залишається закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу. Основними завданнями є розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині залу в позах, що ускладнює координацію.

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається, але деякі рухи (не більше двох) можуть поєднуватись у одну комбінацію.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання основних тренувальних рухів та їх варіантів. Розвиток сили, витривалості та координації;
2. Введення підйому на півпальці та виконання рухів екзерсису біля палки на півпальцях. Маленькі та великі пози класичного танцю та використання їх в екзерсисі на середині зали.
3. Використання зв'язуючи-допоміжних рухів в екзерсисі біля палки та на середині зали:
 - PAS DEGAGE з DEMI-PLIE у II та IV позиції;
 - PAS DE BOURRE SIMPLE;
 - PAS TOMBE та PAS COUPE.

Тема 29. Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.

Після стрибку на одну ногу може здійснюватись певний перехід за допомогою зв'язуючого руху чи іншого стрибку:

1. PAS JETE з закінченням PAS DE BOURRE, PAS ASSAMBLE чи PAS

COUPE-ASSAMBLE;

2. SISSONNE SIMPLE з закінченням PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;

3. SISSONNE OUVERTE з закінченням PAS DE BOURRE чи PAS ASSAMBLE.

Тема 30. Стрибки з просуванням та методика їх виконання.

На цьому етапі стрибки з просуванням здійснюються в маленьких та великих позах. Перед їх виконанням для покращення польоту використовується певний підхід:

1. Крок;
2. PAS GLISSADE;
3. PAS COUPE.

РОЗДІЛ 11.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 31-34. Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

Класифікація комбінацій, характеристика основних видів. Правила побудови учбових комбінацій. Загальні рекомендації до підбору музичного матеріалу до комбінацій. Приклади запису комбінації. Створення учбових комбінацій по етапам:

1. Сполучення основних рухів, використовуючи повільні та більш швидкі музичні темпи (прості учбові комбінації).
2. Сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами (поєднані учбові комбінації).

2 КУРС 4 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 12.

МУЗИЧНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 35-36. Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку. Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.

Музичне супроводження уроку. Поняття ритм, метр, темп, музична динаміка. Мелодія та художнє втілення її у танці. Музичність та виразність рухів класичного танцю. Роль музичного оформлення уроку класичного танцю та його види.

РОЗДІЛ 13.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 37. Правила виконання простих зворотів та обертань.

Загальні рекомендації до вивчення зворотів та обертань. Опис та специфіка виконання:

1. Звороти на двох ногах у V позиції зі зміною ніг.
2. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;

3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції (факультативно);
5. Зворот SOUTENU.

Тема 38. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).

Загальні рекомендації до вивчення стрибків в повороті. Опис та специфіка виконання:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях на $\frac{1}{4}$ та $\frac{1}{2}$ кола;
2. PAS ECHAPPE в II позицію на $\frac{1}{4}$ та $\frac{1}{2}$ кола;
3. CHANGEMENT DE PIED на $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ та ціле коло;
4. SISSONNE SIMPLE на $\frac{1}{4}$ та $\frac{1}{2}$ кола (факультативно);
5. SISSONNE OUVERTE на $\frac{1}{4}$ кола (факультативно).

РОЗДІЛ 14.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 39-40. Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).

На цьому етапі мета екзерсисів – ускладнення координації та робота над апломбом. Основними завданнями постає виконання екзерсису біля палки в позах; виконання екзерсису на середині на півпальцях; вивчення PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II та IV позицій; відокремлення ADAGIO в самостійну частину уроку – опанування великої танцювальної форми; удосконалення виразності та пластичності рук і корпусу.

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки залишається. Завдяки включенню зв'язуючи-допоміжних рухів вони можуть виконуватись без пауз з правої та лівої ноги. Для скорочення часу на екзерсис біля палки деякі рухи можуть бути поєднані в одну комбінацію:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. ROND DE JAMBE PAR TERRE з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
3. BATTEMENT FONDU з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
4. BATTEMENT FONDU з BATTEMENT FRAPPE.
5. BATTEMENT FRAPPE з PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED.

Продовжується активна робота над виконанням рухів на півпальцях. В координацію з ногами активніше вводиться одночасна робота рук. Наприкінці семестру рухи екзерсису біля палки можна виконувати в малих та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE.

В екзерсисі на середині зали послідовність комбінацій змінюється. Замість PLIE першою комбінацією стає TEMPS LIE (різні види) або маленьке ADAGIO. Деякі комбінації (наприклад ROND DE JAMBE PAR TERRE) можуть не виконуватись. Обов'язковими залишаються комбінації:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. BATTEMENT FONDU;
3. BATTEMENT FRAPPE або PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
4. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінація BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE перетворюється у велике ADAGIO – окрему частину уроку і виконується після GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання рухів продовжують зростати, збільшується кількість виконаних рухів. По мірі засвоєння півпальців біля палки, вони вводяться в екзерсис і на середині зали. Ускладнюється координація завдяки використанню зв'язуючи-допоміжних рухів та активізації переходів з пози в позу під час рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання стійкості на півпальцях;
2. Розвиток координації завдяки введенню варіантів виконання 1-4 форм PORT DE BRAS та переходів з пози в позу або ARABESQUES;
3. Види PAS DE BOURRE та їх варіанти;
4. Підготовка до опанування турів та обертань.

Тема 41. Стрибки в повороті та методика їх виконання.

Робота над методикою та технікою виконання стрибків в повороті:

1. Стрибків з двох ніг на дві;
2. Стрибків з двох ніг на одну.

Тема 42. Середні стрибки на місці та з просуванням.

На цьому етапі побудова ALLEGRO дещо змінюється. Якщо для кращого засвоєння на початку опанування стрибки виконувались з максимальним відривом від підлоги, то для подальшого вдосконалення необхідно виконувати їх з різною висотою відриву від підлоги. У зв'язку з цим структура ALLEGRO будується з трьох розділів комбінацій: маленькі, середні та великі стрибки. Крім того 2-3 різновиди стрибків можуть бути поєднані в одну комбінацію та для їх зв'язку використовуються допоміжні рухи. Якісно вивчені стрибки EN FACE виконуються в малих та великих позах і арабесках на місці та з просуванням.

Продовжується вивчення й нових стрибків:

1. Сценічний SISSONNE (TEMPS LEVE в позі I, II, III ARABESQUES);
2. PAS BALLONNE;
3. PAS AMBOITE;
4. PAS JETE з просуванням у всі напрямки з закінченням на SUR LE COU-DE-PIED та на 45° з прямою ногою чи в ATTITUDE;
5. PAS DE POISSON (факультативно);
6. PAS BALLOTTE (факультативно).

РОЗДІЛ 15.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 43-46. Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення. Створення поєднаних учбових комбінацій по етапам:

1. Сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами EN

FACE.

2. Сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами, використовуючи маленькі та великі пози CROISE, EFFACE, ECARTE.

3 КУРС 5 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 16.

РОБОТА ВИКЛАДАЧА ПО ПІДГОТОВЦІ ДО УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 47-48. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.
Розбір по запису окремих комбінацій та уроків класичного танцю.

Мета та завдання аналізу літератури з методики класичного танцю. Загальна характеристика основних груп літературних джерел. Список основних методичних праць. Аналіз методичних праць по підгрупах. Список основних теоретичних праць. Список основних довідкових праць. Допоміжні літературні джерела. Характеристика методичних праць відповідно плану:

1. Відомості про автора.
2. Особистий вклад автора в розвиток класичного танцю.
3. Структура та зміст праці.
4. Можливості застосування матеріалів на практиці.

РОЗДІЛ 17.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 49. Правила виконання форм PORT DE BRAS (4-6 форми) та видів TEMPS LIE.

1. TEMPS LIE PAR TERRE з переходом PAS DEGAGE;
2. TEMPS LIE PAR TERRE з PORT DE BRAS з кроком;
3. TEMPS LIE на 90°.

Тема 50. Правила виконання рухів EN TOURNANT.

Поняття «EN TOURNANT» та його різновиди. Загальні рекомендації до вивчення рухів EN TOURNANT у напрямках EN DEHORS ET EN DEDANS. Опис та специфіка виконання:

1. BATTEMENT TENDU на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
2. BATTEMENT TENDU JETE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
4. BATTEMENT FONDU на 1/8, 1/4 кола;
5. BATTEMENT FRAPPE на 1/8, 1/4, кола;
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на 1/8, 1/4 кола;
7. GRAND BATTEMENT JETE на 1/8, 1/4 кола.

Тема 51. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з заносками. Опис і специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на дві:

1. ENTRECHAT-QUATRE;
2. ROYALE;
3. PAS ECHAPPE BATTU;
4. PAS ASSAMBLE BATTU;

5. DOUBLE PAS ASSAMBLE BATTU;
6. BRISE (факультативно).

РОЗДІЛ 18.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 52-53. Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).

Метою екзерсисів біля палки та на середині зали залишається ускладнення техніки виконання та координації. Завданнями стає удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних переходів і виконання рухів EN TOURNANT. Відбувається шліфування техніки обертань.

В екзерсисі біля палки продовжується активна робота над виконанням рухів в маленьких та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE. Удосконалюється прийомом PLIE-RELEVE. До основних тренувальних рухів крім зв'язуючи-допоміжних в комбінації включаються технічно складні (перш за все тури та звороти). Відбувається максимальне прискорення руху (до 1/8). Здійснюється підготовка до стрибків з заносками через відпрацювання елементу POUR BATTERIA.

В екзерсисі на середині зали вивчається прийом виконання основних тренувальних рухів EN TOURNANT. Його опанування здійснюється спочатку без використання поз з невеликим ступенем повороту (1/8, 1/4), коли чергуються рухи з поворотом та без нього, а потім включається пози, поворот може здійснюється на кожному русі та зростає його ступінь до 1/2 кола.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів та підготовка до стрибків з заносками (POUR BATTERIA);
2. Розвиток координації: 5-6 форми PORT DE BRAS, закінчення комбінацій в позах;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
5. Принцип EN TOURNANT та підготовка до TOUR LENT.

Тема 54. ADAGIO.

Характеристика ADAGIO як частини уроку. Особливості побудови ADAGIO для різних етапів навчання. Рекомендації до підбору музичного матеріалу для створення великого ADAGIO.

На цьому етапі ADAGIO створюється на певний музичний твір з використанням різноманітних рухів, прийомів переходів, що вивчені та ґрунтовно засвоєні. Це вже не остання комбінація екзерсису на середині зали, а повноцінна частина уроку.

Тема 55. Стрибки з заносками та методика їх виконання.

Перед опануванням стрибків з заносками певний період виконується підготовча вправа (стрибок-розніжка вбік II позиції з невеликою амплітудою). Виконання стрибків з заносками починається у чистому вигляді по одному стрибку з паузами, в чергуванні зі стрибками без заносок, а потім по декілька

стрибків з заносками без пауз.

Стрибки з заносками можуть утворювати окремі комбінації або ускладнювати комбінації засвоєних стрибків, що виконувались раніш без заносок. Останньою комбінацією ALLEGRO після маленьких, середніх та великих стрибків замість CHANGEMENT DE PIED стає комбінація маленьких заносок, в яку частіш за все входять ENTRECHAT-QUATRE та ROYALE.

Тема 56. Обертання на місці.

Виконання PIRouETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II позицій окремо та у сполученні з іншими рухами. Різновиди підходів та підготовок до обертань. Засоби вдосконалення техніки обертання.

РОЗДІЛ 19.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 57-60. Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

Правила побудови комбінацій з лейттемою. Сполучення основних рухів з допоміжними та зв'язуючими:

1. PAS DEGAGE через II та IV позиції;
2. PAS TOMBE та PAS COUPE;
3. PAS DE BOURRE;
4. PAS BALANCE, PAS DE BASQUES;
5. Зворот SOUTENU.

Під час проведення комбінацій на групі необхідно надавати можливість студенту проходити наступні етапи:

1. Показ своєї комбінації під музику або власний рахунок;
2. Коментар щодо методики виконання рухів;
3. Вивчення комбінації з групою;
4. Спостереження за порядком рухів в комбінації, грамотністю та музичністю їх виконання;
5. Власні зауваження автора комбінації щодо побаченого.

3 КУРС 6 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 20.

СПЕЦИФІКА УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 61-62. Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряму хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю. Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.

Вивчення репертуару колективу. З'ясування рівня підготовки виконавців та виявлення основних помилок у вихованні їх рушійного апарату. Формулювання завдань уроку. Розробка плану роботи. Побудова уроку з урахуванням специфіки колективу та віку учасників.

Застосування прийомів класичного танцю для виконання рухів інших танцювальних систем.

Виявлення та розвиток творчих здібностей. Виховання художнього смаку, прищеплення культури та поведінки.

Особливості побудови уроку класичного танцю в ліцеях мистецтв, хореографічних школах, училищах культури та вищих навчальних закладах.

РОЗДІЛ 21.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 63. Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.

Поняття «TOUR LENT» та його значення у класичному танці. Загальні рекомендації до виконання TOUR LENT у великих позах. Специфіка обертання у різних положеннях.

Тема 64. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).

Опис та специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на одну:

1. ENTRECHAT TROIS;
2. ENTRECHAT CING;
3. PAS ECHAPPE BATTU з закінченням на одну ногу;
4. PAS JETE BATTU;
5. PAS DESSUS-DESSOUS.

Загальні рекомендації до виконання стрибків у великих позах без підходу.

Опис та специфіка виконання:

1. GRAND CHANGEMENT DE PIED;
2. GRAND PAS ECHAPPE;
3. GRAND SISSONNE OUVERTE;
4. GRAND SISSONNE FERME;
5. GRAND PAS BALLOTTE.

РОЗДІЛ 22.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 65-66. Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).

З цього етапу починається шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

В екзерсисі біля палки здійснюється включення в комбінації опанованих турів та обертань. Збільшується кількість поворотів та турів та прискорюється їх темп. Вивчаються нові тури (з IV позиції та зі сторони, коли нога відкрита вбік на 45°).

Виконання комбінацій екзерсису на середині зали відбувається з активним використанням прийому EN TOURNANT, всі рухи ускладнюються підйомом на півпальці. Прискорюються темпи виконання, збільшується ступінь повороту.

Крім того в екзерсисах біля палки та на середині зали засвоюються технічні прийоми, що необхідні для виконання великих стрибків з закінченням на одну ногу як на місці, так і з просуванням.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції;
2. TOUR, що починається з положення A LA SECONDE.
3. PAS BALLOTTE;
4. TOUR LENT EN DEHORS ET EN DEDANS у позах;
5. Сполучення турів та обертань з використанням різних підходів до них.

Тема 67. ADAGIO.

Виконання великого ADAGIO здійснюється з увагою не тільки на методіку виконання окремих рухів, а й на пластичність та музичність виконання. В ньому може бути використане пересування у просторі та принцип поліфонії (декілька варіантів виконання рухів на один й той же музичний фрагмент одночасно).

Тема 68. Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.

Виконання комбінацій з декількох стрибків з заносками. Робота над методикою та технікою їх виконання. Розгорнуті комбінації великих стрибків.

Тема 69. Обертання по діагоналі.

Загальні рекомендації до виконання обертань по діагоналі. Опис та специфіка виконання:

1. TOUR CHAINE;
2. TOUR GLISSADE EN TOURNANT;
3. TOUR PIQUE;
4. TOUR DEGAGE.

Робота над методикою та технікою виконання обертань.

РОЗДІЛ 23.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 70-72. Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Проведення комбінацій на групі.

Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій. Специфіка побудови танцювальних комбінацій. Формулювання завдання майбутньої танцювальної комбінації та створення переліку рухів, що можуть бути використані. Підбір та аналіз музичного матеріалу до танцювальної комбінації в залежності від рівня складності. Аналіз музичного фрагменту. Створення танцювальної комбінації з використанням сполучень основних рухів з зв'язуючи-допоміжними рухами та з технічно-складними відповідно обраному завданню.

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 24.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД ВИКЛАДАЧІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 73. Лейттема в уроці класичного танцю.

Підготовка викладача до проведення уроку класичного танцю. Метод

одного PAS.

Тема 74. Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.

Аналіз літературних джерел з записами уроків класичного танцю різного рівня складності. Розбір окремих комбінацій та цілих уроків наступних викладачів:

1. Головкина С.Н. Уроки классического танца в старших классах.
2. Костровицкая В.С. 100 уроков классического танца. С 1 по 8 класс.
3. Мессерер А. Уроки классического танца.
4. Пестов П.А. Уроки классического танца. I курс.

РОЗДІЛ 25.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 75. Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.

Опис та специфіка виконання таких зворотів та обертань:

1. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
2. TOUR TEMPS RELEVE;
3. зворот FOUETTE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. зворот RENVERSE (факультативно);
6. TOUR FOUETTE ;
7. TOURS у великих позах (факультативно).

Тема 76. Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).

Загальні рекомендації до виконання великих стрибків з підходами. Опис та специфіка виконання:

1. GRAND PAS ASSAMBLE;
2. GRAND PAS JETE;
3. GRAND PAS DE CHAT;
4. SISSONNE SOUBRESAUT;
5. PAS FAILLI;
6. ROND DE JAMBE EN L' AIR SAUTE;
7. FOUETTE SAUTE;
8. SAUT DE BASQUE (факультативно);
9. REVOLTADE (факультативно).

РОЗДІЛ 26.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 77-78. Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій. ADAGIO.

На цьому етапі важливим є не тільки методично грамотне самостійне виконання комбінацій, а й вміння розібрати комбінацію по запису та проводити її на групі з відпрацюванням кожного руху. Необхідно навчитись тактично та точно робити зауваження і наполегливо добиватися якості виконання від інших.

Крім того на уроках продовжується робота над стійкістю та координацією, розвивається технічність та віртуозність, пластичність та виразність рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання APLOMB в позах та на півпальцях.;
2. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
3. TOUR TEMPS RELEVE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. TOUR з GRAND PLIE.

Тема 79. Розгорнуті комбінації малих та середніх стрибків.

Комбінації стрибків включають різноманітні підходи, переходи та танцювальні рухи. Вони складаються з 2-3 частин. Частіше розгорнуті комбінації створюються на певний музичний твір і можуть виконуватись різними групами. У склад комбінацій входять і стрибки з заносками, і стрибки з просуванням, і стрибки у повороті.

Тема 80. Обертання по діагоналі та колу.

Робота над методикою та технікою виконання обертань по діагоналі та колу.

РОЗДІЛ 27.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 81-83. Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Проведення комбінацій на групі.

Структура ALLEGRO як частини уроку. Особливості побудови комбінацій ALLEGRO. Створення комбінацій маленьких та середніх стрибків без підходу, середніх та великих стрибків з підходом.

4 КУРС 8 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 28.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 84. Правила виконання обертань у великих позах.

Загальні правила виконання обертань у великих позах. Специфіка обертань у різних великих позах.

Тема 85. Правила виконання ALLEGRO (особливості виконання складних комбінованих стрибків).

Опис та правила виконання комбінованих стрибків:

1. JETE EN TOURNANT, JETE ENTRELACE;
2. PAS CISSAUX;
3. GARGOUILLE (факультативно);
4. GRAND PAS BALLOTTE на одному стрибку (факультативно).

РОЗДІЛ 29.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 86-88. Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою. Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO. Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.

Обрання лейттеми. Визначення мети та завдань уроку Підбір рухів для

створення комбінацій та музичного матеріалу до них. Створення комбінацій на обрану лейттему. Показ комбінацій, їх пояснення. Відпрацювання методики виконання рухів, що входять у комбінацію, зі студентами групи.

РОЗДІЛ 30.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 89. Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, що створені студентами.

На цьому етапі виховується не тільки творча особистість виконавця, а й формується власний педагогічний досвід викладача класичного танцю.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Зворот FOUETTE;
2. Робота над технікою обертання засобом сполучення різних турів, що вивчені раніше та добре опановані;
3. Тури у великих позах.

Тема 90-92. ADAGIO. Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків. Обертання у великих позах.

Робота над методикою виконання рухів. Удосконалення техніки їх виконання. Ускладнення координації, відпрацювання танцювальних елементів. Розвиток стійкості при виконанні найскладніших стрибків та обертань. Розвиток музичності, пластичності та віртуозності.

3.2. Структура навчальної дисципліни

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва розділів та тем	Усього	Лекції	Практ.	Індивід.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
1 КУРС 1 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. Класичний танець як вид хореографічного мистецтва						
1.	Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.	3	1			2
2.	Формування і розвиток системи класичного танцю.	9	3			6
3.	Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.	6	2			4
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю						
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	24		8		16
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	6		2		4
РОЗДІЛ 3. Методика виконання рухів класичного танцю						
6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	3	1			2
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	3	1			2
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	24		8		16
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	24		8		16
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	12		4		8
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	6		2		4
РОЗДІЛ 4. Екзерсис класичного танцю та методика його викладання						
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	12		4		8
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	12		4		8
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	6		2		4
Усього за семестр		150	8	42		100
1 КУРС 2 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Метод А.Я. Ваганової						
15.	Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.	3	1			2
16.	Книга А.Я. Ваганової «Основи класичного танцю».	3	1			2
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю						
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	3	1			2
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	3	1			2
РОЗДІЛ 7. Опанування та удосконалення рухів класичного танцю						
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	60		20		40
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	60		20		40
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	12		4		8
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4
Усього за семестр		150	4	46		100
Усього за рік		300	12	88		200

2 КУРС 3 СЕМЕСТР					
РОЗДІЛ 8. Методика викладання класичного танцю					
23.	Побудова уроку класичного танцю.	6	2		4
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю.	3	1		2
РОЗДІЛ 9. Методика виконання рухів класичного танцю					
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	3	1		2
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	3	1		2
РОЗДІЛ 10. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю					
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	30		10	20
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти в позах).	30		10	20
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	12		4	8
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	6		2	4
РОЗДІЛ 11. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю					
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	30		10	20
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4,5	0,5	1	3
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	4,5	0,5	1	3
34.	Проведення комбінацій на групі.	18		6	12
Усього за семестр		150	6	44	100
2 КУРС 4 СЕМЕСТР					
РОЗДІЛ 12. Музичне супроводження уроку класичного танцю					
35.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку.	3	1		2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	3	1		2
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю					
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	3	1		2
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в	3	1		2
РОЗДІЛ 14. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю					
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	36		12	24
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	36		12	24
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	6		2	4
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	6		2	4
РОЗДІЛ 15. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю					
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	30		10	20
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	3		1	2
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3		1	2
46.	Проведення комбінацій на групі.	18		6	12
Усього за семестр		150	4	46	100
Усього за рік		300	10	90	200

3 КУРС 5 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 16. Робота викладача по підготовці до уроку класичного танцю.						
47.	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.	3	1			2
48.	Розбір по запису окремих комбінацій та уроків.	3	1			2
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю						
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS	3	1			2
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1,5	0,5			1
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 18. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	30		10		20
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	30		10		20
54.	ADAGIO.	12		4		8
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	12		4		8
56.	Обертання на місці.	12		4		8
РОЗДІЛ 19. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних	18		6		12
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3		1		2
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3		1		2
60.	Проведення комбінацій на групі.	18		6		12
Усього за семестр		150	4	46		100
3 КУРС 6 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 20. Специфіка уроку класичного танцю						
61.	Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряду хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю.	3	1			2
62.	Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.	3	1			2
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю						
63.	Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	3	1			2
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	3	1			2
РОЗДІЛ 22. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	30		10		20
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	30		10		20
67.	ADAGIO.	12		4		8
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх	12		4		8
69.	Обертання по діагоналі.	12		4		8
РОЗДІЛ 23. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	18		6		12

71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6		2		4
72.	Проведення комбінацій на групі.	18		6		12
	Усього за семестр	150	4	46		100
	Усього за рік	300	8	92		200
4 КУРС 7 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 24. Педагогічний досвід викладачів класичного танцю						
73.	Лейттема в уроці класичного танцю.	1,5	0,5			1
74.	Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю						
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	1,5	0,5			1
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 26. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	24		8		16
78.	ADAGIO.	12		4		8
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	12		4		8
80.	Обертання по діагоналі та колу.	6		2		4
РОЗДІЛ 27. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	12		4		8
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6		2		4
83.	Проведення комбінацій на групі.	12		4		8
	Усього за семестр	90	2	28		60
4 КУРС 8 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 28. Методика виконання рухів класичного танцю						
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	3	1			2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	3	1			2
РОЗДІЛ 29. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	30		10		20
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	6		2		4
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	24		8		16
РОЗДІЛ 30. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених студентами.	24		8		16
90.	ADAGIO.	12		4		8
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	12		4		8
92.	Обертання у великих позах.	6		2		4
	Усього за семестр	120	2	38		80
	Усього за рік	210	4	66		120
РАЗОМ за 8 семестрів		1110	34	336		740

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва розділів та тем	Усього	Лекції	Практ.	Індивід.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
1 КУРС 1 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. Класичний танець як вид хореографічного мистецтва						
1.	Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.	3	0,5			2,5
2.	Формування і розвиток системи класичного танцю.	9	1,5			7,5
3.	Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.	6	1			5
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю						
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	24		4		20
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	6		1		5
РОЗДІЛ 3. Методика виконання рухів класичного танцю						
6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	3	0,5			2,5
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	3	0,5			2,5
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	24		3		21
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	24		2		22
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	12		2		10
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	6		1		5
РОЗДІЛ 4. Екзерсис класичного танцю та методика його викладання						
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	12		2		10
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	12		2		10
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	6		1		5
Усього за семестр		150	4	18		128
1 КУРС 2 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Метод А.Я. Ваганової						
15.	Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.	3	1			2
16.	Книга А.Я. Ваганової «Основи класичного танцю».	3	1			2
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю						
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	3				3
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	3				3
РОЗДІЛ 7. Опанування та удосконалення рухів класичного танцю						
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	60		8		52
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	60		8		52
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	12		2		10
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4
Усього за семестр		150	2	20		128
Усього за рік		300	6	38		256

2 КУРС 3 СЕМЕСТР					
РОЗДІЛ 8. Методика викладання класичного танцю					
23.	Побудова уроку класичного танцю.	6	1		5
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю.	3	1		2
РОЗДІЛ 9. Методика виконання рухів класичного танцю					
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	3			3
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	3			3
РОЗДІЛ 10. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю					
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	30		6	24
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти в позах).	30		6	24
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	12		2	10
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	6		1	5
РОЗДІЛ 11. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю					
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	30		5	25
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4,5			4,5
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	4,5			4,5
34.	Проведення комбінацій на групі.	18		2	16
Усього за семестр		150	2	22	126
2 КУРС 4 СЕМЕСТР					
РОЗДІЛ 12. Музичне супроводження уроку класичного танцю					
35.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку.	3	1		2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	3	1		2
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю					
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	3			3
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).	3			3
РОЗДІЛ 14. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю					
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	36		6	30
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	36		6	30
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	6		1	5
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	6		1	5
РОЗДІЛ 15. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю					
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	30		6	24
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	3			3
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3			3
46.	Проведення комбінацій на групі.	18		2	16
Усього за семестр		150	2	22	126
Усього за рік		300	4	44	252

3 КУРС 5 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 16. Робота викладача по підготовці до уроку класичного танцю.						
47.	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.	3	1			2
48.	Розбір по запису окремих комбінацій та уроків.	3	1			2
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю						
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS	3				3
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1,5				1,5
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1,5				1,5
РОЗДІЛ 18. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	30		6		24
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	30		6		24
54.	ADAGIO.	12		2		10
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	12		1		11
56.	Обертання на місці.	12		1		11
РОЗДІЛ 19. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних	18		6		12
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3				3
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3				3
60.	Проведення комбінацій на групі.	18		2		16
Усього за семестр		150	2	24		124
3 КУРС 6 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 20. Специфіка уроку класичного танцю						
61.	Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряду хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю.	3	1			2
62.	Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.	3	1			2
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю						
63.	Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	3				3
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	3				3
РОЗДІЛ 22. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	30		6		24
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	30		6		24
67.	ADAGIO.	12		2		10
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх	12		1		11
69.	Обертання по діагоналі.	12		1		11
РОЗДІЛ 23. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	18		4		14

71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6				6
72.	Проведення комбінацій на групі.	18		2		16
	Усього за семестр	150	2	22		126
	Усього за рік	300	4	46		250
4 КУРС 7 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 24. Педагогічний досвід викладачів класичного танцю						
73.	Лейттема в уроці класичного танцю.	1,5	0,5			1
74.	Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю						
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	1,5	0,5			1
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 26. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	24		8		16
78.	ADAGIO.	12		2		10
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	12		2		10
80.	Обертання по діагоналі та колу.	6		2		4
РОЗДІЛ 27. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	12		4		8
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6				6
83.	Проведення комбінацій на групі.	12		2		10
	Усього за семестр	90	2	20		68
4 КУРС 8 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 28. Методика виконання рухів класичного танцю						
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	3	1			2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	3	1			2
РОЗДІЛ 29. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	30		6		24
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	6				6
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	24		6		18
РОЗДІЛ 30. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених студентами.	24		4		20
90.	ADAGIO.	12		1		11
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	12		2		10
92.	Обертання у великих позах.	6		1		5
	Усього за семестр	120	2	20		98
	Усього за рік	210	4	40		166
РАЗОМ за 8 семестрів						
		1110	18	168		924

3.3. Теми практичних занять

Кожен урок класичного танцю складається з обов'язкових частин, що містять певний набір комбінацій. В залежності від етапів навчання в основній схемі побудови уроку можуть бути деякі відхилення: розподіл часу для виконання частин уроку, об'єднання комбінацій та незначні їх перестановки (згідно основним завданням) тощо. На кожному уроці здійснюється повторення і закріплення вивченого матеріалу, його різноманітне комбінування; відбувається опанування нового матеріалу в чистому вигляді у повільних музичних розкладках. Коли певний рух відпрацьовано, здобуті необхідні вміння та навички, прискорюється темп його виконання та допускаються різні варіанти комбінування з раніш засвоєними рухами.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин ДФН/ЗФН
1.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	8/4
2.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	2/1
3.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	8/3
4.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	8/2
5.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	4/2
6.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	2/1
7.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	4/2
8.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	4/2
9.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	2/1
10.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	20/8
11.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	20/8
12.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	4/2
13.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	2/2
14.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	10/6
15.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах).	10/6
16.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	4/2
17.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	2/1
18.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	10/5
19.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	1
20.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	1
21.	Проведення комбінацій на групі.	6/2
22.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	12/6
23.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	12/6
24.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	2/1
25.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	2/1

26.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	10/6
27.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	1
28.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	1
29.	Проведення комбінацій на групі.	6/2
30.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	10/6
31.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	10/6
32.	ADAGIO.	4/2
33.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	4/1
34.	Обертання на місці.	4/1
35.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів.	6/6
36.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	1
37.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	1
38.	Проведення комбінацій на групі.	6/2
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	10/6
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	10/6
41.	ADAGIO.	4/2
42.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.	4/1
43.	Обертання по діагоналі.	4/1
44.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	6/4
45.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	2
46.	Проведення комбінацій на групі.	6/2
47.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	8/8
48.	ADAGIO.	4/2
49.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	4/2
50.	Обертання по діагоналі та колу.	2/2
51.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	4/4
52.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	2
53.	Проведення комбінацій на групі.	4/2
54.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	10/6
55.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	2
56.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	8/6
57.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених студентами.	8/4
58.	ADAGIO.	4/1
59.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	4/2
60.	Обертання у великих позах.	2/1
	Усього	336/168

3.4. Теми самостійної роботи

Під час самостійної роботи студентам необхідно уважно вивчати лекції, запропоновані викладачем, робити аналіз теоретичного матеріалу та формулювати власні висновки. Також бажано відвідувати бібліотеки, Інтернет і звертатися за додатковим матеріалом, що стосується педагогічної діяльності видатних викладачів класичного танцю минулого та сьогодення; слідкувати за виходом з друку нових робіт з питань хореографічного мистецтва, взагалі, та класичного танцю, зокрема.

Опановуючи теоретичний матеріал, що пропонується на практичних заняттях, студентам необхідно вести конспект уроків, занотовуючи пояснення, коментарі та зауваження викладача. Також слід самостійно робити опис кожного нового руху згідно схеми характеристики руху, що запропонована на лекційних заняттях, спираючись додатково й на методичну літературу з класичного танцю.

Після практичних занять, під час самостійної роботи, студентам необхідно вдосконалювати окремі рухи і комбінації. Для початку краще повторити рух в повільному темпі, а по мірі його засвоєння переходити до потрібного темпу, або спочатку окремо, а потім в комбінуванні з іншими. Багато рухів, прийомів, переходів класичного танцю є дуже складними по техніці виконання. У зв'язку з цим студентам необхідно самостійно постійно вдосконалювати свої фізичні данні, відпрацьовувати певні навички шляхом багаторазового повторення.

Для кращого опанування практичного матеріалу та вдосконаленню своїх знань студентам рекомендується занотовувати окремі комбінації, екзерсиси та цілі уроки, запропоновані викладачем, користуючись короткою системою запису.

Для поглиблення своїх знань з даного предмету під час самостійної роботи студентам рекомендується використовувати відео матеріали уроків класичного танцю як з власним виконанням, так і уроків різного рівня складності. Це дає можливість побачити власні помилки і помилки у виконанні інших; побачити найкраще виконання того чи іншого руху або комбінації, що сприятиме прагненню до самовдосконалення.

Ще під час самостійної роботи (з третього семестру) необхідно продовжувати створення комбінацій уроку класичного танцю, що починалося на практичних заняттях. Перед проведенням комбінацій на групі слід вести самопідготовку по вдосконаленню методики виконання рухів, що увійшли до створених комбінацій, ретельно аналізувати можливі помилки та шукати шляхи щодо їх запобігання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин ДФН/ЗФН
1.	Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.	2/2,5
2.	Формування і розвиток системи класичного танцю.	4/7,5
3.	Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.	6/5
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	16/20
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	4/5

6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	2/2,5
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	2/2,5
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	16/21
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	16/22
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	8/10
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	4/5
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	8/10
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	8/10
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	4/5
15.	Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.	2/2
16.	Книга А.Я. Ваганової «Основи класичного танцю».	2/2
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	2/3
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	2/3
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	40/52
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	40/52
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	8/10
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	4/4
23.	Побудова уроку класичного танцю.	4/5
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю.	2/2
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	2/3
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	2/3
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	20/24
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах).	20/24
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	8/10
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	4/5
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	20/25
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3/4,5
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3/4,5
34.	Проведення комбінацій на групі.	12/16
35.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку.	2/2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	2/2
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	2/3
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).	2/3
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	24/30
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	24/30
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	4/5
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	4/5

43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	20/24
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	2/3
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	2/3
46.	Проведення комбінацій на групі.	12/16
47.	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.	2/2
48.	Розбір по запису окремих комбінацій та уроків.	2/2
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS LIE.	2/3
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1/1,5
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1/1,5
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	20/24
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	20/24
54.	ADAGIO.	8/10
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	8/11
56.	Обертання на місці.	8/11
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів.	12/12
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	2/3
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	2/3
60.	Проведення комбінацій на групі.	12/16
61.	Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряму хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю.	2/2
62.	Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.	2/2
63.	Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	2/3
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	2/3
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	20/24
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	20/24
67.	ADAGIO.	8/10
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.	8/11
69.	Обертання по діагоналі.	8/11
70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	12/14
71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4/6
72.	Проведення комбінацій на групі.	12/16
73.	Лейттема в уроці класичного танцю.	1/1
74.	Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.	1/1
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	1/1
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	1/1
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	16/16

78.	ADAGIO.	8/10
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	8/10
80.	Обертання по діагоналі та колу.	4/4
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	8/8
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4/6
83.	Проведення комбінацій на групі.	8/10
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	2/2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	2/2
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	20/24
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	4/6
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	16/18
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених студентами.	16/20
90.	ADAGIO.	8/11
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	8/10
92.	Обертання у великих позах.	4/5
	Усього	740/924

3.5. Методи навчання

Лекційні, практичні заняття та самостійна робота: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи перевірки знань на практиці.

4. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Форми контролю

Усне та письмове опитування, тестування; перевірка конспектів уроків, розгорнутих відповідей, рефератів; контрольні заняття з оцінюванням рівня виконавської майстерності, володіння методикою виконання рухів, перевірка виконання завдань по створенню окремих комбінацій та уроків.

4.2. Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3						РОЗДІЛ 4			Академічний показ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		90+10
5-15			5-15		10-30						5-20			3-10	100

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5			РОЗДІЛ 6			РОЗДІЛ 7				Академічний показ	Сума
T 15	T 16		T 17		T 18	T 19	T 20	T 21	T 22		100
5-15			5-15			20-60				3-10	100

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 8		РОЗДІЛ 9		РОЗДІЛ 10				РОЗДІЛ 11				Академічний показ	Сума
T 23	T 24	T 25	T 26	T 27	T 28	T 29	T 30	T 31	T 32	T 33	T 34		90+10
5-15		5-15		10-40				5-10				3-10	100

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 12		РОЗДІЛ 13		РОЗДІЛ 14				РОЗДІЛ 15				Академічний показ	Сума
T 35	T36	T 37	T 38	T 39	T 40	T 41	T 42	T 43	T 44	T 45	T 46		100
5-15		5-15		15-50				5-10				3-10	100

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 16		РОЗДІЛ 17			РОЗДІЛ 18					РОЗДІЛ 19				Академічний показ	Сума
T 47	T 48	T 49	T 50	T 51	T 52	T 53	T 54	T 55	T 56	T 57	T 58	T 59	T 60		90+10
5-10		5-10			15-50					5-10				3-10	100

3 курс 6 семестр

РОЗДІЛ 20		РОЗДІЛ 21		РОЗДІЛ 22					РОЗДІЛ 23			Академічний показ	Сума
T 61	T 62	T 63	T 64	T 65	T 66	T 67	T 68	T 69	T 70	T 71	T 72		
3-5		3-5		5-15					5-10			3-10	

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 24		РОЗДІЛ 25		РОЗДІЛ 26				РОЗДІЛ 27			Академічний показ	Сума
T 73	T74	T75	T 76	T 77	T 78	T 79	T 80	T 81	T 82	T 83		90+10
3-5		3-5		5-15				5-10			3-10	100

4 курс 8 семестр

РОЗДІЛ 28			РОЗДІЛ 29			РОЗДІЛ 30				Академічний показ	Сума
T 84	T 85		T 86	T 87	T 88	T 89	T 90	T 91	T 92		100
3-5			10-25			20-60				3-10	100

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — від 60 до 100 балів

Іспит — від 60 до 90 балів

4.3. Розподіл балів за формами контролю

- Академічний показ – 3 - 10 балів;
- контрольний урок – 3 - 10 балів;
- реферат – 10 балів;
- конспект практичних занять за семестр – 10 балів;
- усне або письмове опитування, тестування – 1 - 5 балів;
- створення комбінацій та уроків класичного танцю – 5 - 10 балів;
- відвідування заняття – 1 бал.

4.4. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Пакет навчально-методичного забезпечення:

- робоча програма;
- конспект лекцій;
- методичні рекомендації до практичних занять;
- завдання для самостійної роботи;
- словник основних термінів та понять.

2. Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

<i>№ з/п</i>	<i>Автор</i>	<i>Найменування</i>	<i>Видавництво, рік видання</i>	<i>Кількість примірників</i>
1.	Ахемян Т. Л.	Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посібник	К. : ДАКККіМ, 2003	2
2.	Базарова Н.П.	Классический танец	СПб. ; Краснодар: Лань : Планета музыки, 2009	1
3.	Базарова Н.П.	Азбука классического танца: первые три года обучения	Л. ; М.: Искусство, 1964	1
4.	Безуглая Г. А.	Концертмейстер балета: музык. сопровождение урока классич. танца. Работа с репертуаром : учеб. пособие	СПб. : Акад. рус. балета им. А. Я. Вагановой, 2005	1
5.	Ваганова А. Я.	Основы классического танца: учеб.	СПб.: Лань, 2000, 2002	18
6.	Валукин Е.П.	Система мужского классического танца [Электронный ресурс]	М. : ГИТИС, 1999	
7.	Волынский А. Л.	Книга ликований. Азбука классического танца	СПб.: Лань, Краснодар: Планета музыки, 2008	1
8.	Головкина С.Н.	Уроки классического танца в старших классах [Электронный ресурс]	М. : Искусство, 1989	
9.	Уклад. Семенова Н. М.	Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали.	Харків : ХДАК, 2017.	
10.	Уклад. Шилова Л. М. Семенова Н. М.	Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій	Х. : ХДАК, 2010	5
11.	Костровицкая В.С.	Классический танец. Слитные движения. Руки: учеб. пособие	М. ; Краснодар: Лань : Планета музыки, 2009	3
12.	Костровицкая В.С.	100 уроков классического танца (с 1 по 8 класс) : учеб. пособие	СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2009	1
13.	Мессерер А.	Уроки классического танца	СПб.: Лань, 2004	2
14.	Тарасов Н. И.	Классический танец: школа мужского исполнительства : учеб. пособие	СПб. : Лань ; М. ; Краснодар : Планета музыки, 2008	1
15.	Цветкова Л. Ю.	Методика викладання класичного танцю : підручник	К. : Альтерпрес, 2005, 2010	5

6.2. Додаткова

Труди, що побудовані за етапами навчання та містять відповідний певній програмі набір рухів і рекомендації щодо їх виконання

1. Базарова Н., Мей В. Азбука классического танца. Первые три года обучения. Уч. пособие – СПб.: Лань, 2006.
2. Базарова Н. Классический танец. – Л.: Искусство, 1984.
3. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Україна, 1990.
4. Звездочкин В.А. Классический танец. Уч. пособие для студентов высших и средних учебных заведений искусств и культуры. – Ростов н/Д: Феникс. 2003.

Труди, в яких рухи класичного танцю розподілені по групах і автори надають характеристику їх виконання від простого до складного

5. Ваганова А.Я. Основы классического танца. – СПб.: Лань, 2003.
6. Костровицкая В., Писарев А. Школа классического танца. – Л.: Искусство, 1976.
7. Тарасов Н.И. Классический танец. Школа мужского исполнительства. – М.: Искусство, 1981.

Труди, в яких подані уроки класичного танцю різного рівня складності від учнів до артистів балету

8. Головкина С.Н. Уроки классического танца в старших классах. – М.: Искусство, 1989.
9. Костровицкая В.С. 100 уроков классического танца. С 1 по 8 класс – Л.: Искусство, 1972
10. Мессерер А. Уроки классического танца. – СПб.: Лань, 2004.
11. Пестов П.А. Уроки классического танца. I курс: Уч.-метод. пособие. – М.: Вся Россия, 1999.

Труди, що присвячені одному, декільком чи певній групі рухів і розглядають певну методичну проблему

12. Валукин Е. Система мужского классического тренажа.
13. Васильева Т. Балетная осанка. Метод. пособие. – М.: Высшая школа изящных искусств, ЛТД, 1993.
14. Костровицкая В.С. Классический танец. Слитные движения. Руки – СПб. 2009.
15. Пестов П.А. Аллегро в классическом танце: Раздел заносок. – М. МГХИ, 1994.
16. Сафронова Л.Н. Уроки классического танца: Метод. пособие для педагогов. – СПб.: Академия Рус. балета им. А.Я. Вагановой, 2003.
17. Смирнова М. Основные элементы классического танца. – М.: Министерство культуры РСФСР, 1979.
18. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.
19. Шилова Л.М. Хореографічна тема в уроці класичного танцю. – Х.: ХДАК, 2003.

Труди, в яких описано специфіку педагогічного методу свого вчителя

20. Каплан С.С. Методика классического танца В.И. Пономарева. / Вестник АРБ № 8,11,12.
21. Чеккетти Г. Полный учебник классического танца. Школа Ёнрике Чеккетти. – М.: АСТ: Астрель, 2007.

Погляд на історію та теорію класичного танцю мистецтвознавцями ХХ ст.

22. Бахрушин Ю. История русского балета – М.: Просвещение, 1977.
23. Блок Л.Д. Классический танец: История и современность. – М.: Искусство, 1987.
24. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. От Истоков до середины XVIII века – СПб. 2008
25. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Романтизм. – СПб. 2008
26. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. Эпоха Новерра – Л.: Искусство, 1981
27. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. Преромантизм – Л.: Искусство, 1983
28. Красовская В.М. Русский балетный театр от возникновения до середины XIX века. – Л.-М.: Искусство, 1958.
29. Красовская В.М. Русский балетный театр второй половины XIX века – СПб, 2008
30. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века. Т. 1 Хореографы. – СПб, 2008.
31. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века. Т. 2 Танцовщики. – Л.: Искусство, 1972.
32. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. – К., 2003.
33. Худеков С.Н. Всеобщая история танца. – М.: Эксмо, 2009.

Мемуари та біографії видатних танцівників і балетмейстерів

34. Богданов-Березовский В. Уланова. – М.: Искусство, 1961.
35. Вечеслова Т. Я – балерина. – Л.-М.: Искусство, 1964.
36. Иванова С. Марина Семенова. – М.: Искусство, 1965.
37. Красовская В.М. Ваганова. – Л.: Искусство, 1989.
38. Красовская В.М. Нижинский – Л.: Искусство, 1972.
39. Красовская В.М. Анна Павлова. Страницы жизни русской танцовщицы – СПб, 2009.
40. Красовская В.М. Вахтанг Чабукиани – Л.: Искусство, 1960.
41. Красовская В.М. Никита Долгушин – Л.: Искусство, 1985.
42. Кузовлева Т.Е. Хореографические странствия Николая Боярчикова СПб.: Балтийские сезоны, 2005.
43. Лопухов, Ф. В. Хореографические откровенности. – М., 1972.
44. Лопухов, Ф. В. Шестьдесят лет в балете – М.: Искусство, 1966.
45. Львов-Анохин Б.А. Мастера Большого балета – М.: Искусство, 1976.
46. Мессерер А. Танец. Мысль. Время. – М.: Искусство, 1990.

47. Петипа М. Мариус Петипа: Материалы, воспоминания, статьи. – Л.: Искусство, 1971.
48. Плисецкая М. Я, Майя Плисецкая. – М.: Новости, 1997.
49. Розанова О. Елена Люком. – Л.: Искусство, 1983.
50. Рославлева Н. Майя Плисецкая. – М.: Искусство, 1968.
51. Фокин М. Против течения. – Л.: Искусство, 1981.
52. Фридеричиа А. Август Бурнонвиль. – М.: Радуга, 1983.
53. Чепалов А. Судьба пересмешника или новые странствия Фракасса. – Харьков, 2001.
54. Чистякова В. В. Ролан Пети. – Л., 1977.

Енциклопедії та довідники

55. Балет. Энциклопедия, – М.: «советская энциклопедия», 1981.
56. Большая российская энциклопедия. Русский балет.
57. Краткий музыкальный словарь (справочник). – М.-Л.: Музгиз, 1950.
58. Пави П. Словарь театра. – М, 1991.
59. Суриц Е.Я. Все о балете. – М.-Л.: «Музыка», 1966.
60. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники. – К., 1999.

Збірки наукових праць

61. ВЕСТНИК АКАДЕМИИ РУССКОГО БАЛЕТА имени А.Я. Вагановой, 1993-2009
 62. Музыка и хореография современного балета. Вып. 3. – Л.: Музыка, 1979.
- #### ***Філософсько-поетичний погляд на класичний танець***
63. Волынский А.Л. Книга ликований. Азбука классического танца. – СПб.: Лань, 2008.
 64. Мячин Ю. Сон и явь балета. – СПб., 2003.

Труди суміжних галузей

65. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії. – К., 2009.
66. Котельникова Е.Г. Биомеханика хореографических упражнений. – Л., 1973.
67. Левин М.В. Гимнастика в хореографической школе. – М.: Терра-Спорт, 2001.
68. Основы подготовки специалистов-хореографов. Хореографическая педагогика: учеб. пособие. – СПб.: СПбГУП, 2006.
69. Цигановська Н.В. Гімнастика: Навч. Посібник. – Х.: ХДАК 2005.

Про музичне оформлення уроку класичного танцю

70. Безуглая Г. Концертмейстер балета: Музыкальное сопровождение урока классического танца. Работа с репертуаром. – СПб.: Академия Рус. балета им. А.Я. Вагановой, 2005.
71. Богданов Г.Ф. Работа над музыкально-танцевальной формой хореографического произведения. Вып. 1. – М., 2008.
72. Богданов Г.Ф. Работа над музыкально-танцевальной формой

- хореографического произведения. Вып. 2. – М., 2009.
73. Ладыгин П.А. О музыкальном содержании учебных форм танца. Метод. пособие / Московская государственная консерватория. – М.: 1993.
 74. Элементарное музыкальное воспитание по системе Карла Орфа. Сб.ст./ сост. Л.А. Баренбойм – М.: Музыка, 1978.
 75. Яромлович Л. Элементы классического танца и их связь с музыкой. – М.-Л.: Музгиз, 1952.
 76. Яромлович Л. Принципы музыкального оформления урока классического танца.– Л.: Музыка, 1968.
 77. Яромлович Л. Классический танец. – Л.: Музыка, 1986.

6.3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // <http://ru.wikipedia.org/wiki>

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначення класичного танцю як виду хореографічного мистецтва, системи підготовки, хореографічної дисципліни та інші.
2. Мета та завдання уроку класичного танцю. Його специфіка для фахівців в галузі сучасної хореографії.
3. Виразні засоби класичного танцю та основні вимоги до виконання рухів.
4. Частина уроку класичного танцю. Їх співвідношення, призначення та структура в залежності від етапів навчання.
5. Послідовність виконання тренувальних вправ в екзерсисі біля палки та на середині зали. Принципи їх чергування.
6. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю.
7. Правила вивчення рухів класичного танцю (загальна схема та приклад на одному з рухів).
8. Педагогічний досвід видатних викладачів класичного танцю: А. Ваганової, М. Тарасова, А. Мессерера та інших.
9. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до опанування рухів класичного танцю.
10. Поняття музичності та її розвиток на уроках класичного танцю.
11. Музичне оформлення уроку. Його види та їх характеристика.
12. Групи рухів класичного танцю. Їх специфічні риси та призначення.
13. Правила побудови комбінацій класичного танцю відповідно меті уроку та основним його завданням.
14. Стрибки в класичному танці загальна характеристика та їх різновиди (за різним критерієм).
15. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.
16. Засоби розвитку та збагачення теорії та методики класичного танцю (приклади).
17. Зміни та ускладнення в екзерсисі біля палки та на середині зали в залежності від етапів навчання.
18. Особливості уроку класичного танцю в хореографічних колективах та спеціалізованих навчальних закладах.
19. Метод одного РАС. Лейттема в уроці класичного танцю.
20. Підготовча робота викладача до уроку класичного танцю.

Навчальне видання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми Сучасна хореографія

Укладач Н. М. СЕМЕНОВА,
старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії,
кандидат мистецтвознавства

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка Н. М. Семенова

План 2020

Підписано для друку
Формат 60x84/16, Гарнітура «Times»
Папір для друк. ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.. Тираж 50. Зам №

ХДАК, 61057, Харків-57, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки